

Avrupa Birliği tarafından
finans edilmektedir

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

DİJİTAL GELECEK: GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU PROJESİ

**Yaşam ve Meslek Becerilerinin Geliştirilmesi Eskişehir
Eylem Planı**

30 Eylül 2025

"Erasmus+ / Avrupa Dayanışma Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Burada yer alan içerik yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve bu görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."

Avrupa Birliği tarafından
finans edilmektedir

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

İçindekiler

Kapak	1
İçindekiler	2
Giriş	3
Denetimli Serbestlik Yükümlülerinin Yaklaşımı	4
Ekonomik Sektör Temsilcilerinin Yaklaşımı	7
Meslek Becerilerinin Geliştirilmesi Eskişehir Eylem Planı	11
Yaşam Becerilerinin Geliştirilmesi Eskişehir Eylem Planı	15

"Erasmus+ / Avrupa Dayanışma Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Burada yer alan içerik yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve bu görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."

Avrupa Birliği tarafından
finans edilmektedir

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

GİRİŞ

“Dijital Gelecek: Genç Denetimli Serbestlik Yükümlülerinin İstihdama Entegrasyonu” projenin ikinci çalıştayının konusu olan “Yaşam ve Meslek Becerilerinin Geliştirilmesi Eskişehir Eylem Planı”nın geliştirilmesi adımına denetimli serbestlik yükümlüleri ile ekonomik sektör temsilcileri katılmıştır. Yuvarlak masa çalışmaları olarak gerçekleştirilen etkinlikte katılımcıların konuyla ilgili eğilim ve beklentilerini saptamak üzere üç farklı anket uygulanmıştır. Anketlerden ilki, katılımcıların mesleki beceri ihtiyaç ve taleplerinin belirlenmesine yöneliktir. İkinci anket ise yine katılımcıların yaşam becerilerinin ihtiyaç ve taleplerine olduğu kadar denetimli serbestlik yükümlülerinin bu tür becerilere bakışını bulmayı hedeflemektedir. Yükümlülerin ve sektörel temsilcilerin konuya genel yaklaşımı ise üçüncü anket ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Her üç anketin sonuçları, mesleki ve yaşamsal olmak üzere iki farklı eylem planının geliştirilmesine imkân sağlamıştır. Genel yaklaşımı hedefleyen üçüncü anket ile her iki kesimden elde edilen sonuçların yorumu, mesleki beceri eylem planı ve yaşamsal beceri eylem planı aşağıda sırayla verilmiştir.

Kısaltmalar:

- DSY: Denetimli serbestlik yükümlüleri
- EST: Ekonomik sektör temsilcileri
- MYK: Mesleki Yeterlilik Kurumu
- İŞKUR: Türkiye İş Kurumu
- STK: Sivil toplum kuruluşu
- OSB: Organize Sanayi Bölgesi

"Erasmus+ / Avrupa Dayanışma Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Burada yer alan içerik yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve bu görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."

Avrupa Birliği tarafından
finans edilmektedir

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN YAKLAŞIMI

Bu bölüm, Eskişehir’de düzenlenen “Yaşam ve Meslek Becerilerinin Geliştirilmesi Eskişehir Eylem Planı” çalıştayında, denetimli serbestlik yükümlülerine uygulanan ankete verilen yanıtların analizini içermektedir. Amaç, yükümlülerin istihdama katılımını kolaylaştıracak mesleki, psikososyal ve davranışsal ihtiyaçları tespit etmek ve bu veriler doğrultusunda politika ve eylem önerileri geliştirmektir.

İşe Başlama ve Uyum Süreci: Denetimli serbestlik yükümlüleri (DSY) için en çok zorlanılan konunun iş arkadaşlarıyla uyum sağlamak olduğu anlaşılmıştır. Diğer önemli zorluklar arasında işverenle iletişim ve teknik detayları öğrenme gelmektedir. Sosyal uyum ve iletişim becerileri, işe uyumda temel bir eksiklik alanıdır. Bu durum, meslek becerilerinden çok kişilerarası ilişkiler ve iletişim eğitimlerinin önemini göstermektedir.

Geri Bildirim ve İletişim: DSY, geri bildirimin nedenlerini anlamaya çalışmanın doğru tepki olduğunu belirtmiştir. Yalnızca daha küçük bir bölümü, savunmacı bir tutum sergilemektedir. Yükümlüler genel olarak yapıcı geri bildirimine açık bir tutum göstermekte, bu da gelişime ve öğrenmeye yatkınlık açısından olumlu bir göstergedir.

Çatışma Yönetimi: DSY, anlaşmazlıkları açık ve saygılı biçimde konuşarak çözmeyi tercih etmektedir. Katılımcılar, şiddet veya kaçınma davranışı yerine iletişim temelli çözüm yollarını benimsemektedir. Bu, sosyal rehabilitasyonun başarılı bir yönünü yansıtır.

Disiplin ve Kurallara Uyum: DSY için en çok zorlanılan alan iş kıyafetlerini giyme ve işe zamanında gelme olarak belirlenmiştir. Disiplin alışkanlıklarının geliştirilmesi için zaman yönetimi ve iş yeri disiplini eğitimleri gereklidir.

Takım Çalışması Bilinci: DSY, bireysel sorumluluğun takımın başarısını doğrudan etkilediğini düşünmektedir. Takım çalışmasına yönelik farkındalık yüksektir; uygulama becerilerinin desteklenmesi önerilir.

Mesleki Eğitim Tercihleri: Sertifikalı ve uygulamalı eğitimler en çok tercih edilen seçeneklerdir. Temel bilgisayar kullanımı ve tamirat işleri, iş bulma şansını artıran beceriler

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

olarak öne çıkmıştır. Dijital okuryazarlık ve pratik meslekler öncelikli alanlardır. Eğitim planlarında bilgisayar becerileri + teknik ustalık modülleri entegre edilmelidir.

Belgeler ve Mesleki Tanınırlık: MYK sertifikası en çok güvenilen belgedir. Resmî tanınırlığa sahip sertifikaların, işveren güveni açısından büyük önemi vardır.

İş Güvenliği Bilinci: En temel önlem olarak iş güvenliği eğitimi görülmektedir. Bilinç düzeyi yüksektir; uygulama alanlarında desteklenmesi gerekir.

Finansal Okuryazarlık: Katılımcıların yarıya yakını, maaşından tasarruf etmeye çalıştığını belirtmiştir. Yaklaşık üçte biri ise gelir-gider takibi yapmamaktadır. Finansal planlama ve bütçe yönetimi eğitimi, yaşam becerileri modülüne eklenmelidir.

Stresle Baş Etme: Katılımcıların yarısı, stresle başa çıkmada sosyal destek (arkadaşlarla paylaşım) yöntemini tercih etmektedir. Yaklaşık dörtte biri ise yalnız kalmayı seçmektedir. Sosyal destek eğilimleri olumlu; ancak duygusal farkındalık ve bireysel başa çıkma becerileri güçlendirilmelidir.

Mesleki Hedefler: Yükselme imkânı ve yüksek maaş başlıca motivasyon kaynakları arasındadır. Yükümlüler yalnızca işe erişim değil, kariyer gelişimi hedeflemektedir.

Psikolojik Durumlar: Problem karşısında en çok hissedilen duygu kaygı, ardından öfke olarak ifade edilmiştir. Psikososyal destek ve duygusal dayanıklılık çalışmaları eylem planına dâhil edilmelidir.

İstihdam Önündeki Engeller: Sabıka kaydı ve işveren önyargısı temel engellerdir. Farkındalık kampanyaları ve işveren teşvikleri kritik önemdedir.

Teşvik Mekanizmaları: En etkili görülen destekler SGK prim desteği ve hibe/kredi olarak ifade edilmiştir. İstihdam politikalarında mali teşvikler öncelikli araç olarak görülmektedir.

Sosyal Destek Kaynakları: DSY için aile, en güçlü destek unsurudur. Denetimli Serbestlik Görevlisi ikinci sırada gelmektedir. Aile desteği sürecin merkezinde; ancak kurumsal destek (İŞKUR, STK) zayıftır. İşbirliklerinin güçlendirilmesi gerekir.

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

Toplumsal Önyargı ile Mücadele: Katılımcılar bilgilendirme ve başarılı örneklerin duyurulması yoluyla önyargının azalabileceğini düşünmektedir. Kamu farkındalık kampanyaları, medya aracılığıyla görünürlük kazanmalıdır.

Kişisel Gelişim Yöntemleri: Kitap okumak, kurslara gitmek ve internet araştırması başlıca yöntemlerdir. Öğrenme isteği yüksek; erişilebilir eğitim platformları geliştirilmelidir.

Genel Değerlendirme: Anket sonuçları, denetimli serbestlik yükümlülerinin; yüksek öğrenme isteğine, yapıcı iletişim eğilimlerine, gerçekçi istihdam hedeflerine sahip olduğunu göstermektedir. Buna karşın iş disiplini, finansal yönetim, psikolojik dayanıklılık ve toplumsal önyargı ile baş etme konularında desteğe ihtiyaç duyulmaktadır.

Öneriler:

- Yaşam Becerileri Eğitim Modülleri
- İletişim, zaman yönetimi, stresle başa çıkma, finansal planlama.
- Mesleki Eğitim Programları
- Uygulamalı MYK onaylı modüller (bilgisayar, tamirat, kaynak, aşçılık).
- İşveren Farkındalık Kampanyaları
- “İkinci Şans” temalı kamu spotları, teşviklerle desteklenmiş istihdam projeleri.
- Psikososyal Destek ve Rehberlik
- Bireysel danışmanlık, grup terapisi, mentorluk sistemi.
- Kurumsal İşbirlikleri
- Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, İŞKUR, OSB’ler ve STK’lar arasında eylem birliği.

Denetimli serbestlik yükümlülerinin topluma yeniden kazandırılmasında meslek becerilerinin yanı sıra sosyal uyum ve kişisel gelişim unsurlarına odaklanmak gereklidir. Eskişehir modeli, bu alanlarda geliştirilecek kapsamlı eylem planı ile Türkiye genelinde örnek teşkil edebilir.

Avrupa Birliği tarafından
finans edilmektedir

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

EKONOMİK SEKTÖR TEMSİLCİLERİNİN YAKLAŞIMI

Bu bölüm, Eskişehir’de düzenlenen “Yaşam ve Meslek Becerilerinin Geliştirilmesi” çalıştayında ekonomik sektör temsilcilerinden toplanan anket sonuçlarına dayanmaktadır. Çalışmanın amacı, denetimli serbestlik yükümlülerinin istihdamına yönelik işveren algısını, öncelikli ihtiyaç alanlarını ve iş birliği olanaklarını ortaya koymaktır. Ankete yanıt verenler, Eskişehir’de farklı sektörlerden gelen özel sektör temsilcileridir. Katılımcılar genellikle imalat, hizmet, sanayi ve ticaret alanlarında faaliyet göstermektedir.

İstihdama yönelik algılar: En büyük çekincelerin sabıka kaydının oluşturduğu güvensizlik ve iş disiplini sorunları olarak ifade edilmiştir. İşverenler için temel bariyerin güven ve disiplin konularında yoğunlaştığı görülmektedir.

İşe alımda en önemli kriter: Mesleki yeterlilik ve deneyim, mülakat ve iletişim becerileri ile Denetimli Serbestlik Müdürlüğü tavsiyesi ağırlıklı olarak bu sırayla ifade edilmiştir. Bu bulgu, işverenlerin somut beceriye ve kişisel tutuma önem verdiğini gösterir.

Önyargılar ve uyum beklentileri: En sık önyargı, suça eğilimli oldukları düşüncesi olarak ifade edilmiştir. Bu, toplumsal önyargının istihdam sürecinde belirgin bir bariyer olduğunu göstermektedir. Yükümlülerden beklenen beceriler zaman yönetimi ve iş disiplini, takım çalışmasına uyum olarak ifade edilmiştir. İşverenler, yükümlülerden öncelikle teknik beceriden ziyade davranışsal yeterlilik beklemektedir.

İşverenin beklentileri ve fırsatlar: Katkı alanı olarak toplumsal duyarlılığın artması öne çıkmıştır. İşverenler istihdamı yalnızca ekonomik değil, sosyal sorumluluk perspektifinden de değerlendirmektedir. En önemli mesleki beceri, endüstriyel makineleri kullanma olarak ifade edilmiştir. Bu durum, Eskişehir’in sanayi ağırlıklı yapısına uygundur.

Eğitim programı tercihi: EST için Sanayi Odası ve Esnaf Odaları iş birliğiyle düzenlenen pratik eğitimler tercihi açık farkla öndedir. Bu, uygulamalı, sektörle entegre eğitimlerin önemini vurgular.

Avrupa Birliği tarafından
finans edilmektedir

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

Eğitime katılımı artıracak yöntem: Eğitim sonunda iş garantisi verilmesi olarak öne çıkmıştır. İşverenler, iş garantili ve sonuç odaklı eğitimleri tercih etmektedir.

Belgelendirme ve Meslek Talebi: EST için en güvenilir belge: Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) sertifikasıdır. Bu bulgu, standart ve resmi belgelere duyulan güveni göstermektedir.

İhtiyaç duyulan meslekler: Bu konudaki ihtiyaç ve talep, nitelikli teknik eleman, özel olarak ise lojistik, bakım-onarım, kaynak, CNC gibi sanayi alt dalları belirtilmiştir.

Teşvik ve yasal düzenleme talepleri: En cazip teşvik gelir vergisi ve SGK prim desteği olarak ifade edilmiştir. Yasal düzenleme önceliği olarak vergi ve prim teşviklerinin artırılması ile sabıka kaydı kullanımının yeniden düzenlenmesi önerilmiştir. Bu sonuçlar, işverenlerin finansal yükleri azaltan somut destekleri öncelikli gördüğünü ortaya koymaktadır.

İş birliği ve destek mekanizmaları: İşe alım sonrası en çok ihtiyaç duyulan destek için ağırlık olarak iş yeri uyum sorunları için rehberlik desteği önerilmiştir. İşverenler, yükümlünün iş ortamına psikososyal destekle entegre edilmesini istemektedir. Uyum sorunlarında başvurulacak kurum Denetimli Serbestlik Müdürlüğü olmaktadır. Bu, müdürlüğün sahadaki güvenilir paydaş olarak görüldüğünü göstermektedir. Uyumu artırıcı yöntem olarak yöneticilerin düzenli geri bildirimleri ve Performansa dayalı prim sistemi ifade edilmiştir. Bu bulgu, teşvik edici yönetim uygulamalarının etkili olabileceğini gösterir.

Sosyal destek ve izleme mekanizmaları: En önemli sosyal destek, psikolojik danışmanlık hizmeti olarak görülmektedir. İşverenler, istihdamın sürdürülebilirliği için psikososyal destek gerekliliğini vurgulamaktadır. İzleme yöntemi, Denetimli Serbestlik Müdürlüğü personelinin düzenli ziyaretleri olarak ifade edilmiştir. İşverenlerin, sürecin aktif izlenmesini tercih ettiği görülmektedir.

İş birliği kurumları ve farkındalık: İŞKUR iş birliği alanı, ortak mesleki eğitim programları düzenlenmesi şeklinde öne çıkmıştır. Bu, kamu-özel sektör ortaklığına duyulan ihtiyacı göstermektedir. Toplumsal farkındalık yöntemi olarak ise başarılı entegrasyon hikâyelerini

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

medya aracılığıyla paylaşılması önerilmiştir. Kamuoyu desteğini artırmak için pozitif örneklerin görünür kılınması önerilmektedir.

Genel Değerlendirme:

EST anketi sonuçları, işverenlerin denetimli serbestlik yükümlülerine yönelik belirli önyargılara sahip olmakla birlikte, pratik beceri, disiplin ve destek mekanizmaları sağlandığında istihdama açık olduklarını göstermektedir.

BOYUT	EĞİLİM / SONUÇ
Güven ve önyargı	En büyük engel sabıka kaydı ve disiplin kaygısı
Beklenti	Davranışsal beceri + teknik yeterlilik
Eğitim yaklaşımı	Sektörle iş birliği içinde, iş garantili uygulamalı eğitim
Teşvik	Vergi ve SGK desteği en önemli faktör
Sosyal destek	Psikolojik danışmanlık ve işyeri rehberliği
Kurumsal iş birliği	Denetimli Serbestlik + İŞKUR + Odalar iş birliği talebi

Politika ve Eylem Önerileri:

- Mesleki uyum programları:** Sanayi Odası ve Denetimli Serbestlik iş birliğiyle sektör bazlı, iş garantili uygulamalı kurslar açılmalıdır.
- Psikososyal destek entegrasyonu:** İstihdam sürecine rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri dâhil edilmelidir.
- İşveren teşvik paketleri:** Vergi, prim ve sigorta desteği içeren özel istihdam teşvikleri yaygınlaştırılmalıdır.
- İzleme ve mentorluk sistemi:** İşe yerleştirilen yükümlüler için “işveren mentor programı” kurulmalı, düzenli geri bildirim toplanmalıdır.

Avrupa Birliği tarafından
finans edilmektedir

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

- **Farkındalık kampanyaları:** Başarılı örnekler medya ve yerel platformlarda paylaşılmalıdır.

Çalıştay ve anket bulguları, Eskişehir’de denetimli serbestlik yükümlülerinin istihdamı için kurumsal iş birliği, pratik eğitim, güven temelli yaklaşım ve sosyal destek mekanizmalarının hayati olduğunu ortaya koymaktadır. Elde edilen sonuçlar, “Yaşam ve Meslek Becerilerinin Geliştirilmesi Eskişehir Eylem Planı” için somut politika temelleri oluşturmaktadır.

"Erasmus+ / Avrupa Dayanışma Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Burada yer alan içerik yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve bu görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

MESLEK BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ ESKİŞEHİR EYLEM PLANI

Bu eylem planının amacı, Eskişehir’de denetimli serbestlik yükümlülerinin yeniden topluma kazandırılmasını ve yerel işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun becerilerle donatılmasını sağlamaktır. Plan, hem yükümlülerin ilgi ve öğrenme isteği gösterdiği beceriler hem de sektör temsilcilerinin “çok önemli” olarak değerlendirdiği beceriler dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Denetimli Serbestlik yükümlülerinin mesleki beceriye ilişkin öğrenme ilgileri ile sektör temsilcilerinin aynı beceriler için sektörel önem düzeyleri karşılaştırmalı analiz ile “yüksek ilgi + yüksek istihdam talebi” kesişimleri önceliklendirilmiştir.

Ortak Yüksek Öncelikli Alanlar:

Ortak yüksek öncelikli alanlara ilişkin beceriler hem yükümlüler tarafından öğrenilmek istenmiş hem de sektörler tarafından “çok önemli” veya “önemli” görülmüştür:

BECERİLER	GEREKÇE	ÖNERİLEN EĞİTİM TÜRÜ
İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG)	Tüm sektörler için zorunlu ve temel beceri; yükümlülerde yüksek farkındalık	Kısa süreli sertifika programı (1 hafta)
Temel Bilgisayar Okuryazarlığı & Ofis Programları	Sektörlerde dijital geçişin artması; yükümlülerde orta-yüksek öğrenme isteği	30 saatlik uygulamalı kurs
Yeni Teknolojiler (E-ticaret, sosyal medya, 3D yazıcı, drone)	Her iki grup da “gelecek odaklı” beceri olarak değerlendirmiştir	Teknoloji laboratuvarı destekli modüler eğitim
Dijital Pazarlama Temelleri	Sektörlerde artan dijital pazarlama talebi, yükümlülerde yüksek motivasyon	Uygulamalı proje temelli kurs

Avrupa Birliği tarafından
finans edilmektedir

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

BECERİLER	GEREKÇE	ÖNERİLEN EĞİTİM TÜRÜ
Girişimcilik ve Temel Muhasebe Bilgisi	Kendi işini kurma eğilimi; KOSGEB uyumlu içerik	Girişimcilik kampı, iş planı atölyeleri
Taşıt Sürücü Ehliyeti (Adli sicili uygun olanlar)	İşe girişte kritik yeterlilik	Trafik eğitim merkezleriyle protokol
Tamir ve Bakım (elektrikli aletler, motosiklet)	Sektörlerde talep yüksek, yükümlülerde pratik beceri ilgisi fazla	Atölye tabanlı pratik eğitim
Kaynakçılık, Makine Bakım ve CNC Operatörlüğü	Sanayi sektöründe doğrudan istihdam olanağı; yükümlüler arasında ilgi orta-yüksek	OSB işbirliğiyle meslek atölyeleri

Bölgesel Öncelikli ve Alternatif Alanlar

ALAN	POTANSİYEL	AÇIKLAMA
Yerel İstihdam Alanları (sanayi, turizm, lojistik, yiyecek-içecek)	Eskişehir'in istihdam yapısına doğrudan uyumlu	Yerel işverenlerle staj/deneme programları
Yeni Nesil Tarım & Seracılık	Mihalgazi, Alpu, İnönü çevresi için uygun	Akıllı sulama, topraksız tarım uygulamaları
Grafik Tasarım ve Dijital İçerik Üretimi	Dijital üretim alanında girişimcilik potansiyeli	Genç yükümlülere yönelik beceri
Büyükbaş/Küçükbaş Hayvan Bakımı, Arıcılık	Kırsal yükümlüler için uygun	Tarım il müdürlüğü destekli uygulama eğitimleri

"Erasmus+ / Avrupa Dayanışma Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Burada yer alan içerik yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve bu görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

Eğitim Modelleri ve Uygulama Biçimi

EĞİTİM TÜRÜ	AÇIKLAMA	SORUMLU KURUM / ORTAK
Modüler Beceri Kursları	30–80 saat arası beceri odaklı kısa eğitimler	Halk Eğitim Merkezi, Mesleki Eğitim Merkezi
Atölye-Temelli Uygulamalar	Makine, kaynak, bakım, tarım alanları	OSB, Sanayi Odası, Meslek Lisesi işbirliği
Dijital Beceriler Programı	Ofis, veri girişi, dijital pazarlama	Bilişim Vadisi, üniversiteler
Girişimcilik Atölyesi	İş planı, KOSGEB süreci, mentorluk	KOSGEB, Eskişehir TSO, Kadın Girişimciler Kurulu
İstihdam Köprüsü Programı	Eğitim sonrası işverenle eşleştirme	İŞKUR, Denetimli Serbestlik Müdürlüğü
Mobil Eğitim ve Rehabilitasyon Aracı	Ulaşımı zor yükümlülere saha eğitimi	Belediyeler, STK işbirliği

Dijital ve Sosyal Uyum Boyutu

- **Temel dijital beceriler:** e-Devlet, e-posta, çevrim içi başvuru yapabilme yetkinliği.
- **Sosyal uyum modülleri:** takım çalışması, iletişim, iş disiplini.
- **Psikososyal destek entegrasyonu:** rehberlik birimi eşliğinde sürdürülen motivasyon oturumları.

"Erasmus+ / Avrupa Dayanışma Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Burada yer alan içerik yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve bu görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

Eylem Takvimi (2026–2028)

DÖNEM	FAALİYET	HEDEF
2026-I	Temel beceri eğitimleri (İSG, bilgisayar, dijital pazarlama)	150 yükümlü
2026-II	Sanayi temelli uygulama eğitimleri (kaynak, CNC)	100 yükümlü
2027	Girişimcilik ve dijital üretim modülleri	80 katılımcı
2028	Tarım ve kırsal beceriler, istihdam köprüsü uygulaması	60 katılımcı

İzleme ve Değerlendirme

- **Performans göstergeleri:** Eğitim tamamlama oranı, istihdama geçiş yüzdesi, yeniden suç işleme oranı.
- **Değerlendirme mekanizması:** 6 ayda bir Denetimli Serbestlik Müdürlüğü koordinasyonunda toplantı.
- **Geri bildirim:** Katılımcı memnuniyet anketleri ve işveren görüşleri.

Beklenen Sonuçlar

Eskişehir’de meslek becerilerinin geliştirilmesine yönelik bu plan, yükümlülerin topluma yeniden entegrasyonunu, yerel sektörlerin işgücü ihtiyacını, teknolojik dönüşümün gerektirdiği dijital yeterlilikleri bir arada ele alan bütüncül bir model önermektedir. Eylem planı, yerel yönetimler, üniversiteler, iş dünyası, İŞKUR, Halk Eğitim Merkezleri ve Denetimli Serbestlik Kurumu işbirliğiyle uygulanmalıdır.

"Erasmus+ / Avrupa Dayanışma Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Burada yer alan içerik yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve bu görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

YAŞAM BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ ESKİŞEHİR EYLEM PLANI

Bu eylem planının amacı, Eskişehir’de denetimli serbestlik yükümlülerinin topluma yeniden uyumlarını desteklemek, mesleki istihdamlarını güçlendirmek ve işverenlerin beklentilerine uygun yaşam becerileri kazandırmaktır. Plan; Adalet Bakanlığı, Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, Eskişehir Valiliği, İŞKUR, yerel yönetimler ve özel sektör işbirliğinde yürütülecektir.

Veriye Dayalı Önceliklendirme

a) Ortak Öncelikler (Her iki grupça “çok önemli” görülen beceriler):

- Zaman Yönetimi
- İletişim
- Özbakım ve Hijyen
- Stres ve Öfke Kontrolü
- Toplumsal Kurallara Saygı
- İş Ahlakı ve Profesyonellik
- Problem Çözme ve Karar Verme
- Özgüven ve Kendini İfade
- Takım Çalışması ve İşbirliği

b) Yükümlülerce daha çok önemsenenen beceriler:

- Sosyal Sorumluluk Bilinci
- Motivasyon ve İşe Bağlılık
- Temel Hukuk Bilgisi
- Müşteri ile İletişim
- Finansal Okuryazarlık

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

c) Sektör temsilcilerince daha çok önemsenen beceriler:

- Planlama ve Önceliklendirme
- Profesyonellik ve İş Disiplini
- Toplumsal Uyum ve Çeşitliliğe Saygı
- Dijital Yaşam Farkındalığı

Yaşam Becerileri Eğitimi Modülleri

- Amaç:** Denetimli serbestlik yükümlülerinin kişisel, sosyal ve mesleki yaşam becerilerini artırmak.
- Sorumlu kurumlar:** Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezi, İŞKUR, Odalar, Üniversiteler.

MODÜL ADI	İÇERİK BAŞLIKLARI	SÜRE	YÖNTEM
Zaman Yönetimi ve Planlama	İşe zamanında başlama, öncelik belirleme, teslim disiplini	6 saat	Uygulamalı atölye
İletişim ve İşbirliği	Etkin dinleme, empati, çatışma çözme, ekip çalışması	8 saat	Rol oynama, grup çalışması
Stres ve Öfke Kontrolü	Tetikleyicilerin fark edilmesi, nefes teknikleri, duygusal denge	8 saat	Psikoeğitim oturumu
İş Ahlakı ve Profesyonellik	Sorumluluk, dürüstlük, gizlilik, işe bağlılık	4 saat	Vaka analizi
Finansal Okuryazarlık	Bütçe yönetimi, tasarruf, kredi ve borç farkındalığı	6 saat	Finans eğitmeni eşliğinde
Temel Hukuk Bilgisi	Vatandaşlık hakları, iş hukuku, ceza hukukuna giriş	6 saat	Avukat/akademisyen sunumu
Dijital Farkındalık	Sosyal medya sorumluluğu, dolandırıcılıktan korunma	4 saat	Dijital güvenlik semineri

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

Mesleki Becerilerin Güçlendirilmesi

- **Amaç:** Edinilen yaşam becerilerinin iş yaşamına aktarılmasını sağlamak.
- **Faaliyetler:**
 - İŞKUR ve Meslek Odaları aracılığıyla uygulamalı kısa kurslar (temizlik, lojistik, hizmet, gıda, bakım vb.)
 - “İş Görüşmesine Hazırlık ve CV Atölyeleri”
 - İşyeri uyum programları: Sektör temsilcilerinin mentorluk yaptığı 3 haftalık işbaşı eğitimleri.

Sosyal Uyum ve Toplumsal Katılım

- **Amaç:** Yükümlülerin topluma aidiyet hissini ve sosyal sorumluluk bilincini güçlendirmek.
- **Faaliyetler:**
 - Gönüllülük temelli sosyal projeler: Park temizliği, yaşlı ziyaretleri, kamu yararına etkinlikler.
 - Toplumsal uyum atölyeleri: Farklı kültür, inanç ve yaş gruplarıyla empati çalışmaları.
 - Toplumda ikinci şans temalı farkındalık kampanyaları.

İşveren İşbirliği ve Destek Mekanizmaları

- **Amaç:** Sektör temsilcilerinin beklentileri doğrultusunda istihdam kanallarını güçlendirmek.
- **Faaliyetler:**
 - “Sosyal Sorumlu İşveren” Sertifika Programı (yükümlü çalıştıran işletmelere)
 - Denetimli Serbestlik-İŞKUR-OSB işbirliği protokolü

GENÇ DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİNİN İSTİHDAMA ENTEGRASYONU

- İşveren mentorluk ağı kurulması.
- Yıllık değerlendirme toplantıları ile sektör beklentilerinin güncellenmesi.

Uygulama takvimi

DÖNEM	ANA FAALİYET	SORUMLULAR
2026 1. Yarıyıl	Eğitim modüllerinin pilot uygulaması	DSM, İŞKUR, Halk Eğitim
2026 2. Yarıyıl	İşbirliği protokollerinin imzalanması, mentorluk ağının kurulması	Valilik, Sanayi Odası
2027	Sosyal sorumluluk projelerinin genişletilmesi, izleme raporlarının hazırlanması	Üniversiteler, STK'lar
2028	Modelin yaygınlaştırılması ve etki analizinin yapılması	Adalet Bakanlığı, TÜBİTAK destekli izleme ekibi

İzleme ve Değerlendirme

- Katılımcıların eğitim öncesi-sonrası yaşam becerisi ölçekleri ile değerlendirilmesi
- İşe yerleşme oranlarının takibi
- İşveren memnuniyet anketleri
- Sosyal uyum göstergelerinin (tekrar suç oranı, toplumsal katılım düzeyi vb.) izlenmesi

Beklenen Sonuçlar

- Denetimli serbestlik yükümlülerinin istihdam edilebilirliği artacaktır.
- Eskişehir'de işveren-yükümlü işbirliği kültürü gelişecektir.
- Toplumsal önyargılar azalacak, ikinci şans yaklaşımı güçlenecektir.
- Yaşam becerileri temelli rehabilitasyon modeli, diğer iller için örnek teşkil edecektir.

"Erasmus+ / Avrupa Dayanışma Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Burada yer alan içerik yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve bu görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."